

Motion till riksdagen 2012/13:So305

av **Yvonne Andersson och Lars-Axel Nordell (KD)**

Naprapati – allas rätt till val av naprapati

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att verka för att uppmärksamma att avancerad manuell behandling, naprapati och kiropraktik, bör ingå i patienternas möjligheter att själva välja och söka vård under vårdvalet för samtliga landsting.

Motivering

Avancerad manuell behandling, naprapati och kiropraktik, finns företrätt i samtliga landsting i Sverige. Behovet av vårdformen är stort och antalet behandlingar ökar för varje år. Detta avspeglas dock inte i antalet landsting som tidigare tecknat vårdavtal med naprapater eller kiropraktorer. Det får nu konsekvenser när vårdvalsreformen successivt införs då man i många fall fattar beslut om till exempel primärvårdsrehabilitering som utesluter en eller båda dessa legitimerade yrkesgrupper.

Själva tanken med vårdvalet är att ge patienten ansvar och rätt att själv välja den vård hon eller han vill, men för de patienter som har behov av och vill gå med sina besvär till en legitimerad naprapat eller kiropraktor gäller idag inte samma valfrihet som för andra patienter. Det gör, i det avseendet, att vårdvalet i vissa sammanhang inte är jämlikt eller rättvist. Hur man hanterar vårdvalet över landet skiljer sig mycket åt. I till exempel Region Skåne har man infört Hälsovalet för invånarna, och i detta omfattas samtliga legitimerade yrkesgrupper. Den obligatoriska knytningen till en vårdcentral löser man för legitimerade naprapater och kiropraktorer, som vanligen är egenföretagare, på olika sätt. Dels har man på vårdcentralerna inrättat tjänster, dels har man i vissa fall valt att teckna underleverantörsavtal. Båda dessa lösningar tycks fungera utmärkt och resulterar i hög patientnöjdhet och goda behandlingsresultat. Region Skåne har också med framgång tillgodosett behovet av

Fel! Okänt namn på

rehabilitering av personer med långvarig smärta i axlar, nacke och rygg, enligt överenskommelsen om rehabiliteringsgaranti mellan Socialdepartementet och Sveriges Kommuner och Landsting. Man ger möjlighet att inrätta så kallade MMS-team (multimodala smärtteam) som arbetar med MMR (multimodal rehabilitering) i syfte att få patienterna tillbaka till arbete eller förebygga sjukskrivning. I dessa team är naprapater och kiropraktorer väl företrädade, och den noggranna utvärdering som kontinuerligt görs av verksamheten visar på goda resultat och hög patientnöjdhet. Det går alltså att, på flera sätt och med bra resultat, tillgodose befolkningens behov av vård hos legitimerad naprapat och kiropraktor under vårdvalet och rehabiliteringsgarantin.

Det vetenskapliga läget och den evidens som finns för naprapati och kiropraktik gör att det idag inte finns några skäl att utesluta dessa grupper ur den vård som erbjuds Sveriges invånare i vårdvalet. Ett exempel på aktuell forskning är den studie som påvisade att naprapatvård kan korta köerna till ortoped (Lilje et al., *Clinical Journal of Pain*, juli 2010). Att inkludera naprapater och kiropraktorer i vårdvalet skulle ge positiva socioekonomiska konsekvenser, vilket bland annat denna studie visar på. Det viktigaste perspektivet är dock patientens. Smärtilstånd och funktionsnedsättning i rörelse- och stödjeorganen är en mycket vanlig orsak till att söka vård. Alla patienter, i hela Sverige, skall kunna välja det vårdalternativ man själv anser passa bäst enligt vårdvalet. Detta bör gälla även de patienter som vill söka sig till legitimerad naprapat eller kiropraktor, oavsett var i landet man bor.

Stockholm den 3 oktober 2012

Yvonne Andersson (KD)

Lars-Axel Nordell (KD)